

LANDEN VAN EUROPA

Vaticaanstad

1 Vlag

2 Ligging op Europese kaart

Vaticaanstad is het kleinste onafhankelijke land ter wereld. Het grondgebied wordt helemaal door Rome (Italië) omsloten door een eigen stadsmuur. Het ligt ten Westen van de rivier de Tiber.

3 Oppervlakte

De oppervlakte van Vaticaanstad is 0,44 vierkante kilometer. Nederland is ongeveer 95x groter.

4 Bevolking

In Vaticaanstad wonen ongeveer 825 mensen. Omdat Vaticaanstad zo klein is en er zoveel mensen wonen, is de bevolkingsdichtheid erg hoog: omgerekend zouden er bijna 1880 mensen op een vierkante kilometer wonen. Daarmee is Vaticaanstad het dichtst bevolkte land ter wereld, terwijl het het kleinste onafhankelijke land is met de minste inwoners.

De inwoners van Vaticaanstad bestaan voornamelijk uit geestelijken, met inbegrip van priesters, zusters en de soldaten van de Zwitserse Garde. Er werken ongeveer 3000 leken, maar deze wonen niet binnen het Vaticaan.

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden

N.v.t. (Vaticaanstad).

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

Eeuwenlang bezat de paus als een groot gebied rond Rome: de Kerkelijke Staat. In 1866 veroverden de republikeinse troepen onder Garibaldi twee derde van de Kerkelijke Staat. De provincie Latium bleef echter behouden. Toen Napoleon III zijn troepen in 1870 moest terugtrekken om deze in te zetten aan het front in de Frans-Duitse Oorlog werden ook Latium en Rome door het in 1861 opgerichte koninkrijk Italië geannexeerd. De politieke macht van de kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders was in Italië door de liberaal-nationalisten vrijwel tenietgedaan. Hoewel de Kerkelijke Staat in 1870 had opgehouden te bestaan kon de Heilige Stoel wel diplomatieke betrekkingen blijven onderhouden. De paus beschouwde zichzelf na het verlies als de gevangene van het Vaticaan en wilde het gebied niet verlaten.

Opeenvolgende pausen bleven de legitimiteit van de annexatie van 1870 bestrijden. Deze situatie duurde bijna 60 jaar, tot 1929. Toen ondertekenden paus Pius XI en Mussolini het Verdrag van Lateranen. Hierin werd bepaald dat de paus het huidige kleine stukje grondgebied als soevereine staat toegewezen kreeg.

7 Staatsvorm

De regeringsvorm van Vaticaanstad is een pontificaat en Vaticaanstad wordt vertegenwoordigd door de Heilige Stoel (het kantoor van de paus en dus het centrale bestuursorgaan van de rooms-katholieke kerk). In Vaticaanstad is de hoofdzetel van de rooms-katholieke Kerk gehuisvest. Het staatshoofd is de paus. Het Apostolisch Paleis is de officiële verblijfplaats van de paus. De paus beschikt over een Camerlengo, kamerheer van de paus. Regeringsleider is een kardinaal-staatssecretaris; hij is na de paus de belangrijkste bestuurder van Vaticaanstad. Hij is feitelijk minister-president van de Heilige Stoel. Het Pauselijk Secretariaat is het oudste orgaan dat we kunnen terugvinden bij de Romeinse Curie. Het College van kardinalen adviseert de paus, en - de leden ervan die jonger zijn dan tachtig jaar - kiezen na het overlijden van deze een nieuwe paus.

De standpunten van de Heilige Stoel ten aanzien van maatschappelijke vraagstukken worden regelmatig neergelegd in zogenaamde encyclieken. Een encycliek is een brief van de paus aan de bisschoppen, priesters, diakens, gewijde mensen en gelovige leken waarin de rooms-katholieke lijn op een bepaald onderwerp wordt besproken.

Vaticaanstad is geen lid van de Europese Unie.

Het volkslied is Inno e Marcia Pontificale.

Nationale feestdag: 24 april (investituur huidige paus Benedictus XVI).

8 Regio's en departementen

N.v.t.

9 Infrastructuur

Vaticaanstad ligt midden in Rome, de hoofdstad van Italië. De dwergstaat kan dus gebruik maken van de infrastructuur van deze stad.

De stad heeft een politiedienst bestaande uit Zwitsers, de Zwitserse Garde, een overblijfsel van het oorspronkelijke leger van de paus.

10 Klimaat

Vaticaanstad heeft een mediterraan klimaat met milde regenachtige winters en hete droge zomers.

11 Rivieren en meren

Vaticaanstad ligt in de Italiaanse hoofdstad Rome, ten westen van de rivier de Tiber, die door deze stad stroomt.

12 Gebergten

N.v.t.

13 Nationale en regionale parken

N.v.t.

14 Industrie en economie

De (unieke) economie van de Heilige Stoel wordt financieel ondersteund door de jaarlijkse contributies van de wereldkerk, rooms-katholieke stichtingen en de opbrengst van speciale collecties (de verkoop van postzegels, munten, toeristische souvenirs, heffing van entreegelden voor de musea en de verkoop van publicaties). Een belangrijk deel van de inkomsten wordt besteed aan liefdadigheidprojecten in de derde wereld, kerken in nood, slachtoffers van oorlog of natuurgeweld. Hiernaast wordt de economie ondersteund door inkomsten uit onroerend goed, investeringen en bankieren.

De activiteiten van de Heilige Stoel beslaan verschillende terreinen:

- de Romeinse Curie (de pauselijke regering) die bestaat uit het Staatssecretariaat, de Congregaties, Raden, Tribunalen, de Synode van Bisschoppen en verscheidene kantoren. Deze genereren wel geen inkomsten, maar de kosten worden gecompenseerd door de donaties van de wereldkerk;
- financiële activiteiten van de verschillende "bedrijven" van de Heilige Stoel, zoals de Vaticaanse Radio, het blad de "Osservatore Romano" en de Vaticaanse televisie;
- beheer van het onroerend goed van de Heilige Stoel;
- activiteiten uit de media.

15 Wijnbouw

N.v.t.

16 Landbouw

N.v.t.

17 Bosbouw

N.v.t.

18 Godsdienst

Vaticaanstad is de hoofdzetel van de rooms-katholieke kerk. De inwoners zijn allemaal rooms-katholieke geestelijken (priesters en zusters).

19 Onderwijs

N.v.t.

20 Cultuur

In de Vaticaanse musea bevindt zich de grootste en schitterendste kunstcollectie ter wereld, die de pausen in de loop der eeuwen bijeenbrachten. De kunstschaten hebben een plaats gekregen in delen van het enorme Vaticaanse Paleis en in een nieuw museumdeel. De Sixtijnse Kapel geldt als een van de artistiek en historisch indrukwekkendste delen van het pauselijk paleis. In de Cortile van het Belvederepaleis ligt een klassieke beeldentuin met de mooiste en in die tijd beroemdste beelden uit de Klassieke Oudheid, zoals de Apollo Belvedere, de Laocoön en de Torso van Belvedere. Beroemde Italiaanse kunstenaars zoals Michelangelo, Leonardo en Rafaël werkten aan het pauselijke hof, waar zij voor de vertrekken van het paleis de prachtigste versieringen maakten. In de loop der tijd werd de collectie uitgebreid met andere klassieke stukken, maar ook met eigentijdse kunstwerken en andere objecten.

21 Eten en drinken

De Italiaanse keuken is zeer gevarieerd en seizoensgebonden; dat geldt ook voor Vaticaanstad. Er wordt veel belang gehecht aan het gebruik van verse ingrediënten. De Italiaanse keuken is in vele landen bekend. Italië is zeer bekend om zijn pasta, ijs en pizza. Ook staat het land zeer bekend om zijn goede tomaten (pomodoro) en olijven. Tevens wordt er veel koffie en wijn gedronken. Elke streek heeft zijn bijzondere specialiteiten.

22 Taal

In Vaticaanstad wordt Italiaans gesproken (en Latijn, de kerktaal). Door de aanwezigheid van heel veel buitenlanders kan men in Vaticaanstad bijna alle talen van de wereld horen.

23 Geldeenheid

De Italiaanse munteenheid is de euro. Vaticaanstad gebruikt de euro als betaalmiddel, met een afbeelding van de paus er op. Vaticaanstad heeft ook zijn eigen bank, de Vaticaanse Bank.

24 Media

Vaticaanstad heeft een officiële website, radiostation en satelliet-TV. Het dagblad van het Vaticaan heet L'Osservatore Romano.

25 Belangrijkste monumenten en topics

Belangrijkste bezienswaardigheden in Vaticaanstad zijn:

- de Sint-Pietersbasiliek
- het Sint-Pietersplein
- de Sixtijnse Kapel
- de Vaticaanse musea
- de Vaticaanse tuinen
- het Apostolisch paleis